श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा- नवम्बर/दिसम्बर-२०१६

कक्षा – **शास्त्री-०१ सेमेस्टर-०१**	**प्रश्नपत्रम्- ०४**	गुणाः - ७०
विषयः – ज्योतिषशास्त्रम्	कोड – OE-1.1.1	समयः – ०३:०० तः ०६:००
दिनाङ्कः – ०८/१२/२०१६	ग्रन्थः – बालबोधज्योतिषसारसमुच्चयः/भारतीयकुण्डलीविज्ञानम्	

प्रथमान्वितिः (युनिट- १)

प्रश्नः १ अधोलिखितेभ्यः कयोश्चित द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत। 08

(क) करणभगणदोषं वारसंक्रान्तिदोषं कुतिथिकुलिकदोषं वामयामार्ध दोषम्।
कुजशनिरविदोषं राहुकेत्वादिदोषं हरति सफल दोषं चन्द्रमाः सन्मुखस्थः।

(ख) चन्द्रे चित्रा भृगौ ज्येष्ठा शनौ चैव तु रेवती। चन्द्रजे तु धनिष्ठोक्ता रवौ तु भरणी तथा॥
ऊषा भौमे गुरौ चैव उत्तराफाल्गुनी तथा। अपं मूशलवज्राख्ययोगो वर्ज्यः शुभे बुधैः।

(ग) मीने मेषे च सिंहे अलिनि निवसते स्वर्गलोके च भद्रा।
कन्यायां तौलिसंस्थे धनुषि च मकरे नागलोके स्थितश्च॥
कर्के कुम्भे वृषे स्यान्मिथुन हिमकरे वर्तते मर्त्यलोके।
ज्ञेया चन्द्प्रवाहा त्रिभुवनविजयामर्त्यसंस्था विवर्ज्या॥

प्रश्नः २ अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्य उपरि निबन्धं लिखतु 08

(क) आनन्दादियोगनामानि।

(ख) नक्षत्रस्वामिज्ञानम्।

प्रश्नः ३ अधोलिखितयोः कस्यचिदेकस्य उपरि टिप्पणीं लिखत। 02

(क) मृदुमैत्रसंज्ञकनक्षत्रज्ञानम्

(ख) मृत्युयोगपरिहारः

प्रश्नः ४ अधोलिखितेषु कयोश्चित् द्वयोः अतिलघूत्तरं लिखतु। 02

(क) आनन्दादियोगाना संख्या का ?

(ख) सन्मुखचन्द्रे कस्य लाभः भवति?

(ग) पूर्वस्मिन्भागे कस्य(राशेः)चन्द्रः भवति ?

(घ) भद्रायां कार्यं क्रियते चेत् फलं किम् ?

द्वितीयान्वितिः (युनिट- २)

प्रश्नः ५ अधोलिखितेभ्यः कयोश्चित् द्वतोः ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत। 08

(क) घाततिथिं घातवारं घातनक्षत्रमेव च। यात्रायां वर्जयेत्प्राज्ञोचान्यकर्मसु शोभनम्।
तीथिर्यात्रा विवाहात्रप्रश्नोपनयादिषु। मंग्ल्य सर्वकार्येषु घातचन्द्रं च चिन्त्येत्

(ख) तिथिं च वर्जये द्रिक्तां शस्तानि श्रृणुभानि मे उत्तरात्रितयं सौम्यं पुष्यर्क्षं शक्रदैवतम्॥
प्राजापत्यं च हस्तं च शस्तमाश्विनमित्रभम्। वराहं पूजयेद्देवं पृथ्वीं च तथा ग्रहान्

(ग) पुनर्वसुस्त्था चित्रा जयेष्ठा पुष्याभिधेषु च। स्नायादृतुमती नारी शुभे वारे शुभे दिने।
रोहिणी द्वितये स्वातौ हस्ते वै रेवतीद्वये। स्नायान्तु युवती गर्भं विद्यते शीध्रमेव हि॥

प्रश्नः ६ अधोलिखितयोः कस्यचित् अकस्य उपरि निबन्ध लिखतु । **08**

(क) शुभशकुनज्ञानम् ।

(ख) कन्यादानविचारः ।

प्रश्नः ७ अधोलिखितयोः क्योश्चित् द्वयोः उपरि टिप्पणी लिखतु । **04**

(क) होलाष्टकविचारः । (ख) जीविकापरीक्षा ।

(ग) स्त्रीधातचन्द्रः (घ) गृहारम्भषृषवास्तुचक्रम्

प्रश्नः ८ अधोलिखितेषु प्रश्नेषु केषाश्चित पञ्चप्रश्नानानाम् अतिलघूत्तरं लिखतु । **05**

(क) "धनुर्मेषसिंहेषु यात्रा प्रशस्त' अस्य अर्थः कः ?

(ख) शनि एवं सोमवासरे कस्मिन् दिशायाम् क्शिूलः भवति?

(ग) योगिनी कस्मिन् दिशि सुखं ददाति?

(घ) उषाकालः कदा भवति?

(ङ) यात्राकाले ब्राह्मणस्य दर्शनफलं किम्?

(च) गुरौ द्वारस्थापने फलं किम्?

(छ) शुक्रे द्वारस्थापनफलं किम्?

तृतीयान्वितिः (युनिट - ३)

प्रश्नः ९ अधोलिखितेषु कमोश्चित् द्वपो ससन्दर्भं व्याख्यां कुरुत । **08**

(क) तिथिर्वासर नक्षत्रे योगः करणमेव च ।
इति पञ्चाङ्गमाख्यातं व्रतपर्वनिदर्शनम् ।

(ख) पंक्तिः स्वेष्टाद् भवेदग्रे पंक्त्यामिष्टं विशोधयेत्
तच्चालनमृणं ज्ञेयं व्यत्यये व्यत्ययं विदुः

(ग) लंकोदया विघटिका गजभानिमोङ्क दस्त्राग्त्रीपक्षदहना क्रमगोत्क्रमस्थाः ।
हीनान्विताश्चरदलैः क्रमगोत्क्रमस्थै र्मेषादितो घटत उत्क्रमतस्त्विमे स्युः ॥

प्रश्नः १० अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु **08**

(क) कुण्डलीविधानप्रकरणम् ।

(ख) विंशोत्तरीदशासाधनम् ।

प्रश्नः ११ अधोलिखितेषु क्योश्चित् द्वयोः टिप्पणीं लिखतु । **04**

(क) नैसर्गिकमित्रामित्रा दिक्माह (ख) मध्यममायुः साधन्य

(ग) रेखाष्टकविचारः । (घ) चरखण्डानयनम् ।

प्रश्नः १२ अधोलिखितेषु केषाश्चित् पञ्चप्रश्नानाम् अतिलघूत्तरं लिखतु **05**

(क) कति राशयः भवेन्ति?

(ख) शंकुमानं कति अंगुलात्मिका भवति?

(ग) द्वादशाङ्गुलशङ्कुच्छायामानं किम्?

(घ) कति करणानि भवन्ति ?

(ङ) व्यत्ययशब्दस्य अर्थः किम् ?

(च) पञ्चाङ्गस्य स्पष्टग्रहाणां नाम किम्?

(छ) विंशोत्तरीशावर्षाणि कति वर्षात्मिका भवन्ति ?

***